

CUDZOZIEMCY
W KRAJOWYM REJESTRZE AGENCJI ZATRUDNIENIA
W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM
W LATACH 2019 – 2020

Gdańsk 2021

CUDZOZIEMCY KORZYSTAJĄCY Z USŁUG POMORSKICH AGENCJI ZATRUDNIENIA

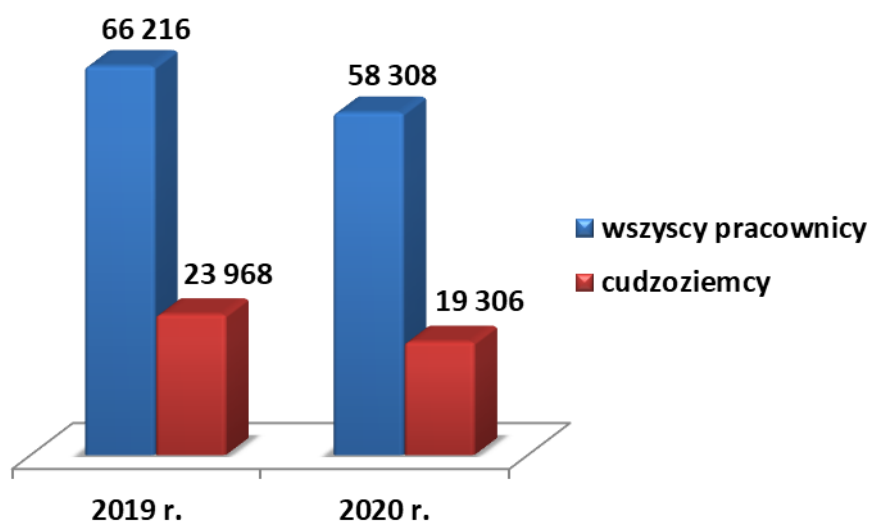
Od 2018 r. prowadzony jest monitoring narodowości osób zatrudnionych za pośrednictwem agencji zatrudnienia. Dane wskazują, że pomorscy pracodawcy od kilku lat chętnie korzystają z możliwości krótkoterminowego zatrudnienia mobilnych pracowników, szczególnie zza wschodniej granicy. W tej sytuacji ważną rolę odgrywają agencje zatrudnienia zaspokajając popyt, zwłaszcza w branżach, w których istnieje deficyt polskich pracowników.

W 2020 r. odnotowano spadek liczby zrekrutowanych do pracy przez agencje zatrudnienia cudzoziemców o 19% (na terenie RP, za granicą oraz do pracy tymczasowe). W roku 2020 liczba ta wynosiła 19.306 osób. Cudzoziemcy stanowili 33% wszystkich pracowników podejmujących pracę za pośrednictwem agencji.

Przed lockdownem, w roku 2019 r., z usług agencji skorzystało 23.968 cudzoziemców, stanowili oni 36% osób korzystających z usług agencji zatrudnienia.

Największą grupę wśród obywateli innych państw stanowili obywatele Ukrainy. W roku 2020 pomorskie agencje zrekrutowały 15.061 obywateli Ukrainy, co oznacza, że stanowili oni **78% wszystkich cudzoziemców**. Zaobserwowano zatem niewielki spadek w stosunku do roku 2019, gdy zatrudnionych było 19.558 obywateli Ukrainy, czyli 81% obywateli innych państw, którzy skorzystali z usługi pracy na terenie Polski, za granicą oraz pracy tymczasowej.

Wykres 1. Liczba cudzoziemców skierowanych do pracy przez pomorskie agencje zatrudnienia w latach: 2019 - 2020



Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z Systemu STOR-KRAZ o agencjach zatrudnienia wpisanych do KRAZ.

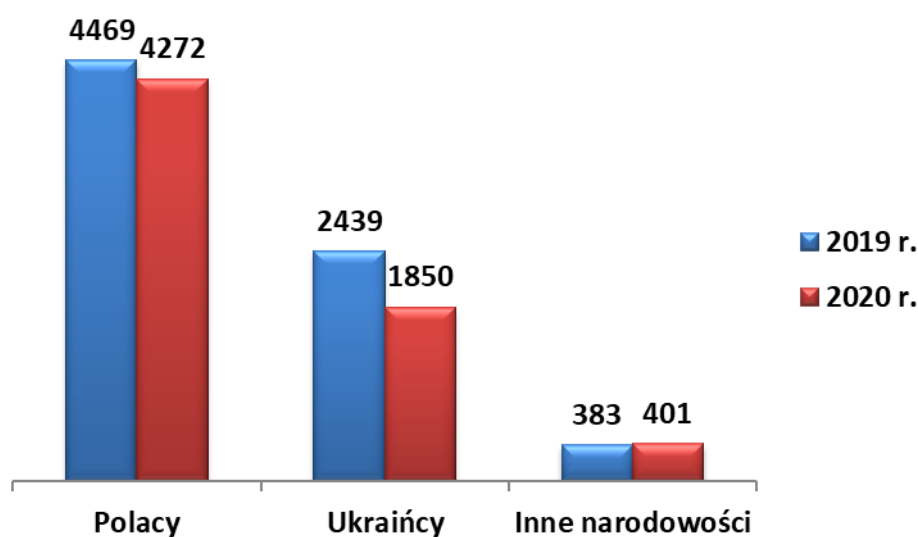
1. POŚREDNICTWO PRACY NA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Usługi pośrednictwa pracy polegają na udzielaniu pomocy osobom w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych. Agencje zatrudnienia pozyskują i upowszechniają oferty pracy, udzielają pracodawcom informacji o kandydatach do pracy, w związku ze zgłoszoną ofertą pracy, inicjują i organizują kontakty osób poszukujących odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z pracodawcami.

W 2020 r., z usługi pośrednictwa pracy na terenie Polski skorzystali obywatele 27 państw. 65% zatrudnionych stanowili obywatele Polscy (4.272 osoby), 28% - obywatele Ukrainy (1.850 osób), 7% (w sumie 401 osób) stanowili inni obcokrajowcy, w tym trzecią co do wielkości grupę zatrudnionych stanowili Białorusini (wzrost z 42 osób zatrudnionych w 2019 r. do 107 zatrudnionych w 2020 r.)

Proporcje dotyczące obywatelstwa osób skierowanych do polskich pracodawców były podobne w 2019 r., w którym również zatrudnienie lub inną pracę zarobkową na terenie RP podjęli obywatele 27 państw. Największą grupę osób zatrudnionych również stanowili wówczas również obywatele Polscy - 61% (4.469 osób), a następnie obywatele Ukrainy - 33% (2.439 osób) , pozostałe 6% (w sumie 383 osoby) stanowili obywatele innych państw. W 2019 r. trzecią co do wielkości grupę zatrudnionych w ramach usługi pośrednictwa pracy osób stanowili Filipińczycy – 131 osób (w roku 2020 – 88 osób).

Wykres 2. Pośrednictwo pracy na terenie RP z uwzględnieniem obywatelstwa w latach 2019 – 2020

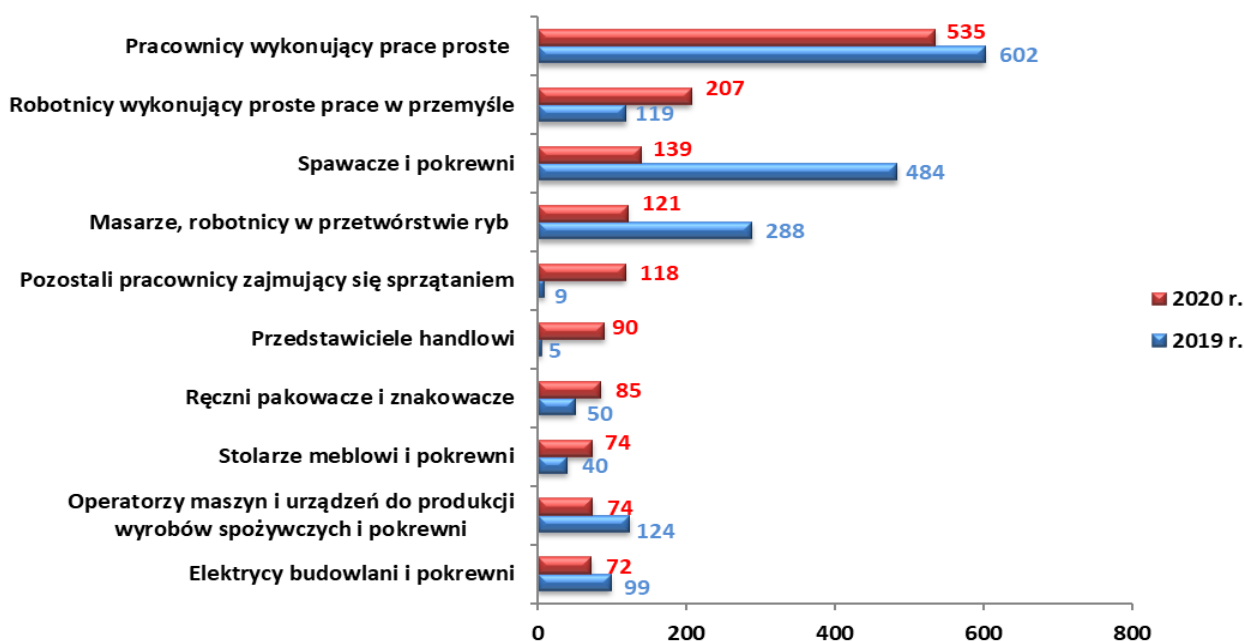


Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z Systemu STOR-KRAZ o agencjach zatrudnienia wpisanych do KRAZ.

W 2020 r. w ramach usługi pośrednictwa pracy cudzoziemcy najczęściej pracowali jako:

- pracownicy wykonujący prace proste: w tej grupie odnotowano spadek liczby osób zatrudnionych o 11% w stosunku do 2019 r., (z 602 w 2019 r. do 535 w 2020 r.)
- robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle: wzrost zatrudnienia o 74% (ze 119 w 2019 r. do 207 w 2020 r.)
- spawacze i pokrewni: spadek o 71% (z 484 w 2019 r. do 139 w 2020 r.)
- masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb: spadek zatrudnienia o 58% (z 288 w 2019 r. do 121 w 2020 r.)
- pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem: wzrost zatrudnienia o 1200 % (z 9 w 2019 r. do 118 w 2020 r.)
- przedstawiciela handlowi: wzrost zatrudnienia o 1700% (z 5 w 2019 r. do 90 w 2020 r.),
- ręczni pakowacze i znakowacze: wzrost zatrudnienia o 70% (z 50 w 2019 r. do 85 w 2020 r.),
- operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni: spadek zatrudnienia o 40% (ze 124 w 2019 r. do 74 w 2020 r.)
- stolarze meblowi i pokrewni: wzrost zatrudnienia o 85% (z 40 w 2019 r. do 74 w 2020 r.)
- elektrycy budowlani i pokrewni: spadek zatrudnienia o 27% (z 99 w 2019 r. do 72 w 2020 r.)

Wykres 3. Zawody najczęściej wykonywane przez cudzoziemców w ramach usługi pośrednictwa pracy w latach 2019 – 2020



Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z Systemu STOR-KRAZ o agencjach zatrudnienia wpisanych do KRAZ.

2. POŚREDNICTWO PRACY W ZAKRESIE KIEROWANIA OSÓB DO PRACY ZA GRANICĄ U PRACODAWCÓW ZAGRANICZNYCH.

Rok 2020 nie sprzyjał - a w trakcie tymczasowego zamykania granic także uniemożliwił - mobilność pracowników.

W 2020 r. pomorskie agencje zatrudnienia skierowały do pracy poza Polską - w 45 państwach - liczbę 15.386 osób - to jest o 23% mniej niż w 2019 r. kiedy do pracy za granicą wyjechało 20.058 osób.

Podmioty działające na terenie województwa pomorskiego w ramach pośrednictwa pracy rekrutują do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych przede wszystkim Polaków, ale ich klientami są także obywatele innych narodowości.

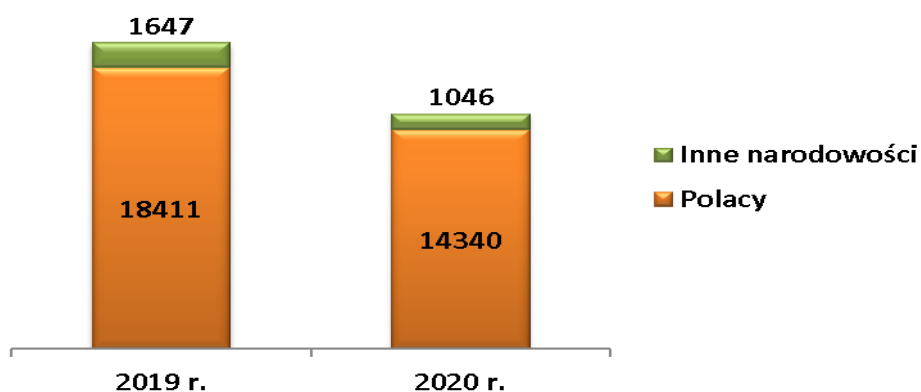
W roku 2020 r. pomorskie agencje zatrudnienia skierowały do pracy za granicą obywateli 28 państw, co oznacza spadek w relacji do 2019 r., gdy z usługi pośrednictwa pracy za granicą skorzystali obywatele 39 krajów.

W roku 2020, oprócz Polaków, którzy stanowili 93% ogółu osób skierowanych do pracodawcy zagranicznego (14.340 osób), najliczniej ze wspomnianej usługi skorzystali Rosjanie (243 osoby), Ukraińcy (238 osób), Litwini (108 osób), Bułgarzy (95 osób), Rumuni (81 osób) oraz Filipińczycy (70 osób). Obywatele innych państw stanowili grupę 211 osób.

W roku 2019 r. także najliczniej reprezentowani byli obywatele Polski, którzy stanowili 91% ogółu skierowanych osób (18.411 osób) , a ponadto: Rosji (483 osoby), Rumunii (259 osób), Ukrainy (210 osób), Litwy (186 osób) oraz Bułgarii (162 osoby). Obywatelami innych niż ww. kraje było 347 osób.

W roku 2020 r. zaobserwowano spadek liczby Rosjan - o 49% (240 osób), Rumunów - o 68% (178 osób), Litwinów - o 41% (78 osób) oraz Bułgarów – o 41% (67 osób) oraz wzrost liczby kierowanych do pracy za granicą obywateli Ukrainy - o 13% (28 osób), a także obywateli Filipin, których w 2020 r. skierowano 70, a w 2019 r. ani jednego.

Wykres 4. Obywatelstwo osób skierowanych do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych w latach 2019 – 2020



Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z Systemu STOR-KRAZ o agencjach zatrudnienia wpisanych do KRAZ.

3. USŁUGA PRACY TYMCZASOWEJ

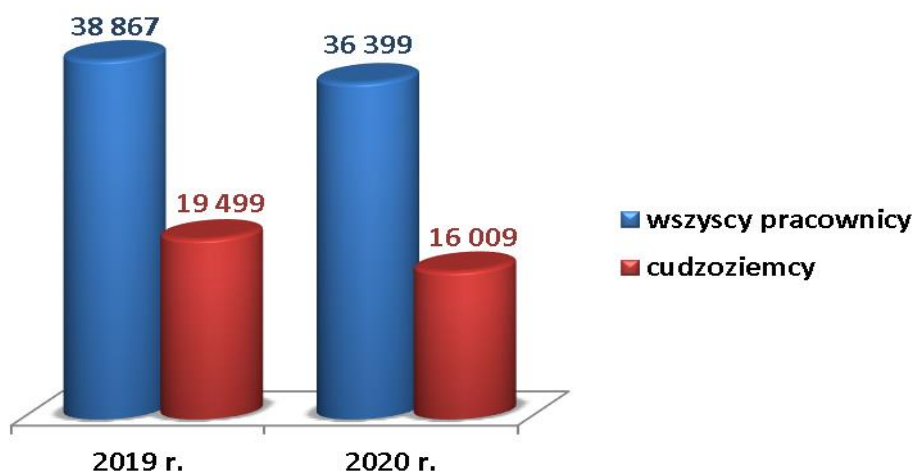
Pracownicy tymczasowi stanowili największy odsetek osób skierowanych do pracy przez agencje zatrudnienia. W województwie pomorskim w 2020 r. z liczby 58.308 osób zrekrutowanych przez agencje zatrudnienia, zatrudniono 36.399 pracowników tymczasowych, co stanowi **62% wszystkich pracowników obsługiwanych przez agencje.**

Dane o liczbie pracowników tymczasowych mogą wskazywać na zmiany zachodzące na rynku pracy: deficyt (coraz bardziej wymagających) pracowników odnotowany w roku 2019 oraz mniejszy niż spodziewany spadek liczby zatrudnionych w „pandemicznym” roku 2020. Specyfika tej formy zatrudnienia powoduje, że w momentach nagłych zmian społeczno - ekonomicznych pracownicy tymczasowi są w pierwszej kolejności zwalniani, ale także jako pierwsi zatrudniani.

Cudzoziemcy są szczególnie cenioną grupą wśród pracowników tymczasowych ze względu na ich mobilność oraz podejmowanie się wykonywania krótkoterminowych prac tymczasowych, często na umowach cywilnoprawnych, czy mniej płatnych.

Pandemia koronawirusa i spowodowane nią wyhamowanie rynku spowodowały spadek liczby cudzoziemców zatrudnionych do wykonywania pracy tymczasowej. **W 2020 r. zatrudniono 16.009 cudzoziemców - stanowili oni 44% wszystkich pracowników tymczasowych. Oznacza to spadek o 18% w stosunku do roku 2019, gdy było ich 19.499 i stanowili 50% wszystkich pracowników tymczasowych.**

Wykres 5. Ilość cudzoziemców skierowanych do pracy tymczasowej w latach 2019 – 2020



Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z Systemu STOR-KRAZ o agencjach zatrudnienia wpisanych do KRAZ.

Na liczbę 36.399 pracowników tymczasowych w 2020 r. największą grupę - 56% - stanowili Polacy (20.390 osób), podczas gdy rok wcześniej stanowili oni 50% wszystkich pracowników tymczasowych (19.368 osób).

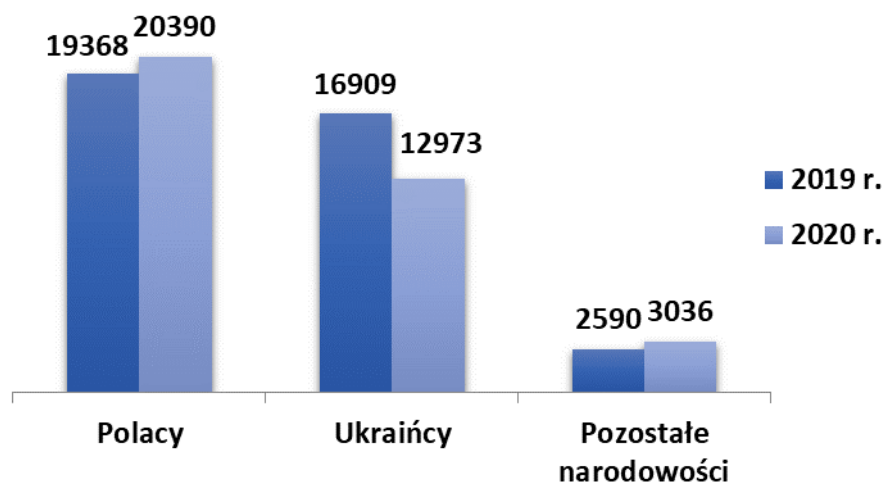
Drugą liczebnie narodowością wśród pracowników tymczasowych są od kilku lat obywatele Ukrainy. W 2020 r. stanowili oni 35% pracowników tymczasowych (12.973 osoby). Choć odnotowano spadek liczby obywateli Ukrainy zatrudnionych w ramach pracy tymczasowej w stosunku do 2019 r., gdzie stanowili oni 44% wszystkich pracowników tymczasowych (16.909 osób) to nadal pozostają liczną grupą, chętnie zatrudnianą przez pracodawców.

Co ciekawe - podobnie jak w przypadku usługi pośrednictwa pracy - w 2020 r. pomimo pandemii, do pomorskich agencji pracy tymczasowej trafiło więcej, niż rok wcześniej, obywateli Białorusi. Pod względem liczebności w 2019 r. stanowili oni czwartą, a w roku 2020 już drugą grupę obcokrajowców zatrudnionych do pracy tymczasowej (wzrost o 31% z 761 w 2019 r. do 1.003 w 2020 r.).

Mniej liczne grupy stanowili obywatele Mołdawii: 857 osób (spadek o 6% w stosunku do 2019 r., gdy było 914 osób), Gruzji: 478 osób (spadek o 11% - w 2019 było 539 osób) oraz Rosji: 168 (tu nastąpił wzrost o 68% w stosunku do 2019 r. gdy było 100 Rosjan).

Udział pozostałych narodowości wśród pracowników tymczasowych był niewielki - w sumie stanowili grupę 530 osób w 2020 r., w 2019 r. było to 276 osób z innych niż wyżej wymienione narodowości.

Wykres 6. Obywatelstwo pracowników skierowanych do pracy tymczasowej w latach 2019 – 2020



Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z Systemu STOR-KRAZ o agencjach zatrudnienia wpisanych do KRAZ.

Kryzys wywołany przez koronawirusa - „zamrożenie” gospodarki i zamknięcie granic miały niewątpliwie bezpośrednie przełożenie na rynek pracy, zwłaszcza na sytuację agencji zatrudnienia.

Rynek agencji już w pierwszym kwartale 2020 roku odczuł skutki braku możliwości zatrudnienia pracowników zza granicy. Ponadto, w wyniku przestoju gospodarczego pracodawcy w pierwszej kolejności zwalniali pracowników tymczasowych.

Dopiero w trzecim kwartale 2020 zaobserwowano wzrost popytu na zatrudnianie pracowników tymczasowych i to pracownicy tymczasowi byli zatrudniani ponownie w pierwszej kolejności.